

ISSN: 3060-4613

MAKTABGACHA
VA MAKTAB
TA'LIMI VAZIRLIGI

No 7
2025

- 13.00.00 Pedagogika fanlari
- 13.00.01 Pedagogika nazariyasi. Pedagogik ta'limotlar tarixi
- 13.00.02 Ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi (sohalar bo'yicha)
- 13.00.03 Maxsus pedagogika
- 13.00.04 Jismoniy tarbiya va sport mashg'ulotlari nazariyasi va metodikasi
- 13.00.05 Kasb-hunar ta'limi nazariyasi va metodikasi
- 13.00.06 Elektron ta'lim nazariyasi va metodikasi (ta'lim sohalari va bosqichlari bo'yicha)
- 13.00.07 Ta'limda menejment
- 13.00.08 Maktabgacha ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi
- 13.00.09 Ijtimoiy pedagogika
- 07.00.00 Tarix fanlari
- 19.00.00 Psixologiya fanlari
- 01.00.00 Fizika-matematika fanlari
- 02.00.00 Kimyo fanlari
- 03.00.00 Biologiya fanlari
- 09.00.00 Falsafa fanlari
- 10.00.00 Filologiya fanlari
- 11.00.00 Geografiya fanlari

MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI

Pedagogika, psixologiyaga fanlariga ixtisoslashgan ilmiy jurnal

MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI

Elektron nashr. 202 sahifa,
1-iyul, 2025-yil.

BOSH MUHARRIR:

Umarova H. O'. – O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta'limi vazirligi

BOSH MUHARRIR O'RINBOSARI:

Karimova E'zoza Gapirjanovna – Nizomiy nomidagi O'zbekiston milliy pedagogika universiteti rektori

Ibragimova Gulsanam Ne'matovna – Pedagogika fanlari doktori, professor

TAHRIRIYAT KENGASHI A'ZOLARI

Ibragimov X.I. – pedagogika fanlari doktori, akademik

Shoumarov G.B. – psixologiya fanlari doktori, akademik

Qirg'izboyev A.K. – Tarix fanlari doktori, professor

Jamoldinova O.R. – pedagogika fanlari doktori, professor

Sharipov Sh.S. – pedagogika fanlari doktori, professor

Shermuhammadov B.Sh. – pedagogika fanlari doktori, professor

Ma'murov B.B. – pedagogika fanlari doktori, professor

Madraximova F.R. – pedagogika fanlari doktori, professor

Kalonov M.B. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Nabihev D.X. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Qo'idoshev Q. M. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Ikramxanova F.I. – filologiya fanlari doktori, professor

Ismagilova F.S. – psixologiya fanlari doktori, professor (Rossiya)

Stoyuxina N.Yu. – psixologiya fanlari nomzodi, dotsent (Rossiya)

Magauova A.S. – pedagogika fanlari doktori, professor (Qozog'iston)

Rejep O'zyurek – psixologiya fanlari doktori, professor (Turkiya)

Wookyu Cha – Koreya milliy ta'lim universiteti rektori (Koreya)

Polonnikov A.A. – psixologiya fanlari nomzodi, dotsent (Belarus)

Mizayeva F. O. – Pedagogika fanlari doktori, dotsent

Baybayeva M.X. – pedagogika fanlari doktori, professor

Muxsiyeva A.T. – pedagogika fanlari doktori, professor

Aliyev B. – falsafa fanlari doktori, professor

G'afurov D. O. – falsafa fanlari doktori (Phd)

Somurodov R.T. – iqtisodiyot fanlari nomzodi (PhD), dotsent

Mirzayeva F.O. – pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent

Jalilova S.X. – psixologiya fanlari nomzodi (PhD), dotsent

Bafayev M.M. – psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent

Usmonova D.I. – Samarcand iqtisodiyot va servis institute dotsenti

Saifnazarov I. – falsafa fanlari doktori, professor

Nematov Sh.E. – pedagogika fanlari nomzodi (PhD)

Tillashayxova X.A. – psixologiya fanlari nomzodi (PhD), dotsent

Yuldasheva F.I. – pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent

Doniyorov S. M. – "Yangi O'zbekiston" va "Pravda Vostoka" gazetalarini tahriri yati DM bosh muharriri, O'zbekiston

Respublikasida xizmat ko'rsatgan jurnalist, filologiya fanlari nomzodi (PhD)

Yuldasheva D.B. – filologiya fanlari bo'yicha falsafa (PhD) doktori, dotsent

Tangriyev A. T. – Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti kafedra professori

Ashurov R. R. – psixologiya fanlari bo'icha falsafa doktori (PhD)

Panjayev M. A. – Qashqadaryo viloyati Maktabgacha va maktab ta'limi boshqarmasi boshlig'inining birinchi

o'rinnbosari

Xudayberganov N. A. – Xorazm Ma'mun akademiyasi Tabiiy fanlar bo'limining katta ilmiy xodimi, biologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Muassis: "Tadbirkor va ishbilarmon" MChJ

Hamkorlarimiz: O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta'limi vazirligi, O'zbekiston milliy pedagogika universiteti

EDITOR-IN-CHIEF:

Umarova H. O' – Minister of Preschool and School Education of the Republic of Uzbekistan

DEPUTY EDITOR-IN-CHIEF:

Ibragimova Gulsanam Ne'matovna – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Karimova E'zoza Gapirzhanovna – Rector of the Nizami National Pedagogical University of Uzbekistan

EDITORIAL BOARD MEMBERS:

Ibragimov X.I. – Doctor of Pedagogical Sciences, Academician

Shoumarov G'. B. – Doctor of Psychological Sciences, Academician

Qirg'izboev A. K. – Doctor of Historical Sciences, Professor

Jamoldinova O.R. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Sharipov Sh.S. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Shermuhammadov B.Sh. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Ma'murov B.B. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Madraximova F.R. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Kalonov M.B. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Nabiyev D.X. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Koldoshev K. M. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Ikramxanova F.I. – Doctor of Philological Sciences, Professor

Ismagilova F.S. – Doctor of Psychological Sciences, Professor (Russia)

Stoyuxina N.Yu. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor (Russia)

Magauova A.S. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor (Kazakhstan)

Rejep O'zyurek – Doctor of Psychological Sciences, Professor (Turkey)

Wookyu Cha – President of the National University of Education, Korea (South Korea)

Polonnikov A.A. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor (Belarus)

Mizayeva F. O. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Baybayeva M.X. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Muxsiyeva A.T. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Aliyev B. – Doctor of philosophy, professor

Gafurov D. O. – Doctor of Philosophy (PhD)

Shomurodov R.T. – Candidate of Economic Sciences (PhD), Associate Professor

Mirzayeva F.O. – Doctor of Philosophy in Pedagogical Sciences (PhD), Associate Professor

Jalilova S.X. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Bafayev M.M. – Doctor of Philosophy in Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Usmonova D.I. – Associate Professor, Samarkand Institute of Economics and Service

Saifnazarov I. – Doctor of philosophy, professor

Nematov Sh.E. – Candidate of Pedagogical Sciences (PhD)

Tillashayxova X.A. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Yuldasheva F.I. – Doctor of Philosophy in Pedagogical Sciences (PhD), Associate Professor

Doniyorov S. M. – Editor-in-Chief of the Editorial Board of the newspapers "Yangi Uzbekiston" and "Pravda

Vostoka", Honored Journalist of the Republic of Uzbekistan, Candidate of Philological Sciences (PhD)

Yuldasheva D.B. – Doctor of Philosophy (PhD) in Philological Sciences, Associate Professor

Tangriyev A.T. – is a professor of Tashkent State University of Economics

Ashurov R. R. – doctor of philosophy (PhD) in psychology

Panjiyev M. A. – First Deputy Head of the Department of Preschool and School Education of the Kashkadarya Region

Khudaiberganov N. A. – Senior Researcher of the Department of Natural Sciences of the Khorezm Mamun

Academy, Doctor of Philosophy (PhD) in Biological Sciences

"Maktabgacha va matab ta'limi" jurnali O'zbekiston Respublikasi Oly attestatsiya komissiyasining quyidagi qarorlariga asosan pedagogika va psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD) hamda fan doktori (DSc) ilmiy darajasiga talabgorlarning dissertatsiyalaridagi asosiy ilmiy natijalarni chop etish uchun milliy ilmiy nashrlar ro'yxatiga kiritilgan:

Pedagogika fanlari bo'yicha: OAK Kengashi tavsiyasi (26.08.2024-y., №11-05-4381/01) asosida:

- Ekspert kengashi (29.10.2024-y., №10)
- Rayosat qarori (31.10.2024-y., №363/5)

Psixologiya fanlari bo'yicha: Toshkent davlat pedagogika universiteti murojaatiga asosan OAK tavsiyasi (24.04.2025-y., №11-05-2566/01):

- Ekspert kengashi (25.05.2025-y., №10)
- Rayosat qarori (08.05.2025-y., №370/5)

"Maktabgacha va matab ta'limi" jurnali

26.09.2023-yildan

O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Administratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №C-5669363 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.

Litsenziya raqami: №136361

MUNDARIJA

Konvergent tahririyat mas'uliyati: Yangi O'zbekistonni barpo etish jarayonini yoritish tendensiyalari	16
Doniyorov Salim Musurmonovich	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarining ijodiy bilimlarini shakllantirish.....	23
Nazarov Odil Omanqulovich	
"Uzluksiz ma'nnaviy tarbiya konsepsiysi"da ijtimoiy-pedagogik hamkorlikning o'rni	27
Abirova Umida Nazarovna	
Maktabgacha yoshdag'i bolalarda uchraydigan nutq nuqsonlarini oldini olish va uning ahamiyati	30
Akramov Dostonbek Ikromjon o'g'li	
Pedagogik jarayonda axloqiy qarashlarni shakllantirish usul va vositalari	34
Xudoykulova Shaxlo Mamaniyozovna	
Maktabgacha ta'lif tashkiloti tarbiyachilarining ijodkorligini rivojlantirishda ta'limiyo yinlarning ahamiyati	38
Salimova Dilimira Farxodovna	
Aholining iqtisodiy axborot savodxonligini oshirishdagi muammo va kamchiliklar	41
Rajabov Asliddin Xolmirzayevich	
Favqulodda vaziyatlar yo'nalishi ta'lima muloqotning ahamiyati.....	44
Boltayev Baxtiyor Yunusovich	
Biologiya ta'limi va raqamli texnologiyalar	48
E. Po'latova	
Boshlang'ich ta'limga tayyorlov guruhi bolalarini kasbga yo'naltirishda stem yondashuvining ahamiyati ...	51
Egamova Ravshanoy Surobjonovna	
O'zbekiston TIMSS natijalarini qanday yaxshilashi mumkin? Innovatsion ta'lif yondashuvlari va samarali strategiyalar.....	55
G'ayniddinov Shayxislom Tolibjon o'g'li	
Nutq Kamchiliklarini bartaraf etishda mutaxassislar hamkorligi	60
Isayeva Mushtariy Alisher qizi	
Developing Student's Critical Skills Through Technology-Enhanced English Lessons	63
Mavlonova Dildora Shuxrat qizi	
Bahrom Ro'zimuhammad she'rlarini o'qitishda integratsiya usulidan foydalanish	67
Nomozova Dilobar Suyun qizi	
Aksiologik yondashuvlar asosida bo'lajak pedagoglarda altruizm ko'nikmalarini shakllantirish: bosqichlar va tamoyillar	72
Norboyeva Moxigul Shavkat qizi	
3D Modeling of Virtual Chemical Laboratories	75
Qayumov Jamshid Ma'rufjon o'g'li	
Fostering Metacognitive Skills in Efl Learners Through Ai-Supported Instruction: a Review of Recent Literature	80
Ruzieva Maftuna	
Onlayn va gibrid ta'lif sharoitida mashinasozlik texnologiyasi faniga qiziqishni oshirishning nazariy asoslari.....	85
Sarimsakova Sohibaxon Raxmonjanovna	
Loyihalashtirilgan integral darslar samaradorligi (9-sinflar uchun "Metallar va ularning umumiyl xususiyatlari" mavzusida)	88
Sharipova Hakima Shavkatovna	
Metacognition and Self-Regulated Learning	92
Turayeva Nazira Ibragimovna	
Методические возможности совершенствования обучения научной письменной речи на основе коммуникативно-деятельностного подхода	95
Меденцева Наталья Петровна	
Transformatsion jarayonlarda tibbiyot oliy ta'lif muassasalari raqobatbardoshligini oshirish strategiyalari	100
Jonibekov Jasur Jonibekovich	

O'zbek milliy musiqasi: boy madaniyat va san'atning ajralmas qismi.....	105
Rustamova Maxsuma Farxodbek qizi	
Sharq va G'arbda tibbiyot fanlarining yaratilishi tarixi.....	108
Bakayev Najmiddin	
Didaktik o'yinlar bola faoliyatining asosiy vositasi sifatida	112
Egamova Madina Qobil qizi	
Tibbiyot oliy ta'lim muassasalari talabalarining konvergent-kreativ tafakkurini takomillashtirishning didaktik asoslari.....	116
Egamova Shukriya Amanova	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarida universal ta'lim faoliyatlari orqali tarbiyaviy maqsadlarga erishish imkoniyatlari	119
G'aybullayeva Nafisaxon Nosirjon qizi	
Matematika o'qitishning klassik metodlaridan zamonaviy usullariga o'tish	124
G'ofurov Jamoliddin Xusniddinovich	
Jahon miqyosida maktabgacha ta'lim tizimini rivojlantirishning ustuvor yo'nalishlari	128
Hoshimova Dilnoza Boymirzoyevna, Mahmudova Zulfiya Homidovna	
Bo'lajak o'qituvchilarning prognostik kompetensiyasini rivojlantirish tamoyillari.....	131
Ikromova Munisa Sheraliyevna	
Bo'lajak muhandislarni kasbiy tayyorgarligini grafik ma'lumotlar asosida oshirishning didaktik asoslari	134
Jumanazarova Zuhra Qosimjonovna	
Sport va jismoniy tarbiya pedagogikasida innovatsion metodlar	138
Jumanova Iroda Shokirjon qizi	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarining mustaqil fikrlash qobiliyatini rivojlantirish	141
Jumayeva Sarvinoz Ilhombekovna	
Talabalarda nutqiylarini shakllantirish texnologiyasi	145
Kiyamova Maxbuba Sultanovna	
Innovatsion yondoshuv asosida boshlang'ich sinf o'quvchilarining fikrlash qobiliyatini rivojlantirishning amaliy jihatlari.....	148
Mamadiyorov Jamol	
Ingliz tili matnlarini o'rganishda 6-sinf o'quvchilarining grammatik kompetensiyasini oshirish va tatbiq qilishning samarali usullari.....	152
Sharipova Firuza Mehriddinovna	
Kar va zaif eshituvchi yuqori sinf o'quvchilarining axborot kompetensiyasini rivojlantirish modeli	155
Tursunov Hojiakbar Hamidullo o'g'li	
Maktabgacha ta'lilda shaxsga yo'naltirilgan ta'lim – pedagogik muammo sifatida.....	159
Xallokova Maksudaxon Ergasheva	
Altruistik xulq-atvorning shaxsiy va ijtimoiy determinantlari.....	162
Xatamova Ferangiz Ibodulloyevna	
Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarining kasbiy-pedagogik mahoratini teatr pedagogikasi vositalari orqali rivojlantirishning xorijiy va milliy tajribasi	166
Xudoberganova Matluba Quisoxatovna	
Refleksiv yondashuvning ta'lim jarayonidagi o'rni va afzallikkleri.....	170
Yodgorova Gulrux Farhodovna	
Совершенствование методики формирования компетентности будущих студентов-искусствоведов в условиях цифрового образования.....	174
Юлдашев Эргаш Сабирович	
O'z-o'zini rivojlantirish tushunchasi va uning pedagogik mohiyati	177
Kudenov Temurbek Maxsetbaevich	
Boshlang'ich sinf o'qish darslarida hikoya janrini o'qitishda zamonaviy texnologiyalardan foydalanish dolzarb muammo sifatida	180
Ergasheva Shoxida Nurmuxammadovna	
Ingliz tili darslarini interaktiv tashkil etishda raqamlı ta'lim vositalarining o'rni va metodik yondashuvlar	185
Raxmatullayeva Barno Baxtiyor qizi	
The Effectiveness of Using Podcasts to Enhance Listening Comprehension and Vocabulary Acquisition in Secondary School English Classes	189
Meliboyev Zuxriddin Isroil ugli	

O'zbekiston tarixi darslarida pedagogik improvisatsiyani texnologiyalashtirish va raqamlashtirish imkoniyatlari	192
Ergasheva Muhayyoxon G'anijonovna	
Tasviriy faoliyat vositasida maktabgacha yoshdagи bolalarning badiiy-ijodiy qobiliyatlarini rivojlantirish metodikasini takomillashtirishning samaradorligi.....	196
Arslanova Umidaxon Komiljon qizi	

ДОШКОЛЬНОЕ ПРЕ-СCHOOL МАКТАБГАЧА TIBBIYOT OLIY TA'LIM MUASSASALARI TALABALARINING KONVERGENT- KREATIV TAFAKKURINI TAKOMILLASHTIRISHNING DIDAKTIK ASOSLARI

Egamova Shukriya Amanovna

Buxoro davlat tibbiyot instituti doktoranti

Annotatsiya: Ushbu maqolada tibbiyot oliy ta'lismuassasalari talabalari uchun konvergent-kreativ yondashuv asosida tibbiy bilimlarni takomillashtirishning innovatsion yo'llari hamda mazkur faoliyatni samarali tashkil etishning usul va vositalarini ishlab chiqish masalalari yoritilgan. Mazkur yondashuv talabalarning mustaqil fikrlash, ijodiy qaror qabul qilish va kasbiy kompetensiyalarini shakllanishiga xizmat qiladi.

Kalit so'zlar: tibbiyot, innovatsiya, kreativ yondashuv, pedagogik faoliyat, oliy ta'lim.

Abstract: This article examines innovative methods for enhancing medical knowledge among students of higher medical education institutions through a convergent-creative approach. It also explores the development of effective tools and strategies to organize this educational process. The proposed approach contributes to fostering independent thinking, creative decision-making, and the development of professional competencies in students.

Key words: medicine, innovation, creative approach, pedagogical activity, higher education.

Аннотация: В данной статье рассматриваются инновационные пути совершенствования медицинских знаний студентов высших медицинских учебных заведений на основе конвергентно-творческого подхода. Также анализируются методы и инструменты эффективной организации учебного процесса, направленные на развитие самостоятельного мышления, креативности и профессиональных компетенций будущих специалистов.

Ключевые слова: медицина, инновации, творческий подход, педагогическая деятельность, высшее образование.

KIRISH

Ma'lumki, konvergent-kreativlik inson aql-idrokining yuqori darajasi bo'lib, u mavjud aloqadorliklarni o'zgartirish va yangilarini yaratish orqali mazmunan yangi tafakkur shakllanishiga zamin yaratadi.

Bunda bo'lajak pedagoglarning innovatsion faoliyatga moyilligi – pedagogik kadrlarning konvergent-kreativ salohiyatining muhim tarkibiy qismi sifatida qaraladi. Konvergent-kreativ sifatlar pedagogik kasb faoliyatini tashkil etishda ijodiy yondashuvni shakllantiradi, talabalar o'quv faoliyatida, shuningdek, ularning shaxsiy sifatlarini rivojlantirishga xizmat qiluvchi yangi yechimlarni izlashga faol jalb etadi. Shu bilan birga, hamkasblar bilan pedagogik yutuqlar yuzasidan muntazam fikr almashish tajribasini hosil qilish qobiliyatini ham rivojlantiradi.

Pedagog shaxsining asosiy kasbiy xususiyatlaridan biri – muvaffaqiyatga erishish yo'lida innovatsion pedagogik faoliyatga intilishdir.

Konvergent-kreativ sifatlar quyidagi tarkibiy qismlarni o'z ichiga oladi: motivatsion, muammoli-hissiy, informatsion fikrlash, o'ziga ishonch, kommunikativlik, altruistik yondashuv, tahliliy-konstruktivlik va innovatsion qobiliyatlar.

Jahoning yetakchi ta'lim va ilmiy-tadqiqot muassasalarida ta'lim jarayonlariga kreativ yondashuv asosida bo'lajak bitiruvchilarning raqobatbardoshligini oshirish, ularni yetuk pedagog kadrlar sifatida shakllantirish, shuningdek, innovatsion metodik ishlanmalardan foydalanan holda kreativ fikrlaydigan, mustaqil qaror qabul qiluvchi, tashabbuskor, vatanparvar va liderlik fazilatlariga ega pedagoglarni tayyorlash maqsadida interfaol texnologiyalarni takomillashtirish yo'nalishida tadqiqotlar olib borilmoqda.

O'zbekiston Respublikasida so'nggi yillarda ta'lim tizimini 2030-yilgacha rivojlantirish konsepsiysi tasdiqlangan bo'lib, unga muvofiq ta'lim jarayonlarini yanada takomillashtirish, sifatlari ta'lim xizmatlari ko'laminu

kengaytirish hamda mehnat bozori zamonaviy ehtiyojlariga mos, yuqori malakali kadrlarni tayyorlash bo'yicha keng ko'lamlı islohotlarning me'yoriy-huquqiy asoslari yaratilmoqda.

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR SHARHI

Konvergent va kreativ tafakkurni uyg'unlashtirish zamonaviy pedagogikada muhim yo'nalish hisoblanadi. Giltyford tafakkurni konvergent (mantiqiy) va divergent (ijodiy) turlarga ajratib, ularning ta'limdagi ahamiyatini asoslab bergen. Vygotskiy va Luriya izlanishlarida esa kreativlik maxsus metodlar orqali shakllantiriladigan ko'nikma sifatida talqin etiladi.

Usmonboeva va Turayev ta'limda kreativ metodlarni qo'llash talabalarning mustaqil fikrashi va kasbiy faolligini kuchaytirishini ta'kidlagan. Avazboev hamda Pardaboev esa kreativlikni rivojlantirishda metodik yondashuvlarni taklif etgan.

Milliy strategik hujjatlar, xususan O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2023-yil 11-sentabrdagi "O'zbekiston – 2030" strategiyasi to'g'risida¹gi PF-158-sonli¹ Farmoni va O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2022-yil 6-iyuldagagi "2022–2026-yillarda O'zbekiston Respublikasining innovatsion rivojlanish strategiyasini tasdiqlash to'g'risida²gi PF-165-sonli² Farmoni ham kreativ kompetensiyalarining ta'limdagi o'rni belgilangan.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Ushbu tadqiqotda tibbiyat oliy ta'lim muassasalari talabalarining konvergent-kreativ tafakkurini aniqlash va uni rivojlantirishga oid mavjud yondashuvlar tahlil qilindi. Ma'lumotlar asosan pedagogik tajriba, kuzatuva va yarimstrukturaviy suhbatlar orqali to'plandi. Kuzatuvlar bevosita o'quv jarayonida olib borilib, talabalar va o'qituvchilarning interaktiv faoliyati asosida fikrash jarayonlari qayd etildi. Suhbatlar orqali talabalar va pedagoglarning konvergent va kreativ yondashuvga bo'lgan munosabatlari, bu boradagi qiyinchiliklari va ehtiyojlarini aniqlandi. To'plangan ma'lumotlar kontent-tahlil usuli yordamida qayta ishlanib, mavzuga oid asosiy g'oyalar ajratib olindi. Bundan tashqari, sifatli ma'lumotlar asosida mavzudagi muammolarni aniqlash va ularni tizimli tahlil qilishga alohida e'tibor qaratildi. Olingan natijalar ilmiy-nazariy qarashlar bilan solishtirilib, xulosalar shakllantirildi.

TAHLIL VA NATIJALAR

Talabalarda kreativ fikrash ko'nikmasini shakllantirishdan avval auditoriyada qulay muhitni yaratish zarur. Konvergent-kreativ muhitda ta'lim olayotgan tibbiyat oliy ta'lim muassasalari talabalari asta-sekinlik bilan kreativ topshiriqlarni bajarishga nisbatan qiziqish bildiradi. Shuningdek, kreativ tafakkurga ega bo'lgan o'qituvchini kuzatish natijasida ularda ham kreativ fikrashga moyillik ortadi.

Oliy ta'lim jarayonida tibbiyat yo'nalishidagi talabalarning kreativ-innovatsion kasbiy tayyorgarligiga qo'yiladigan talablar bugungi kunda quyidagi o'z yechimini kutayotgan ziddiyatlar va nomutanosibliklarga e'tibor qaratishni taqozo etadi:

- innovatsion yondashuvga asoslangan ta'lim jarayonini tashkil etishning obyektiv zarurati va uning nazariy asoslarini rivojlantirish;
- o'quv-bilish kompetentligini rivojlantirishga xizmat qiluvchi innovatsion ta'lim texnologiyalari va metodlarining samarali imkoniyatlaridan to'liq foydalanishning pedagogik sharoitlarini kengaytirish;
- konvergent-kreativ ta'lim muhitini yaratish.

Yuqorida omillar, o'z navbatida, kasbiy-pedagogik tayyorgarlikni, innovatsion yondashuv asosida bo'lajak o'qituvchilarning o'quv-bilish kompetentligini shakllantirishga xizmat qiluvchi mavjud jarayonlarni yanada takomillashtirish zarurligini ko'rsatadi.

Amerikalik psixolog D. Gilford tafakkurning ikki asosiy turini ajratib ko'rsatadi: bular konvergent (mantiqiy) va divergent, ya'ni mantiqiy tuzilmalarga mos kelmaydigan tafakkur turlaridir. Konvergent tafakkur, ya'ni mantiqiy fikrash orqali bilimlarni ijodiy qo'llay olish qobiliyati maxsus intellekt testlari orqali aniqlanadi.

Har bir talaba o'z amaliy faoliyatida fikrashning mazmun-mohiyati, rang-barangligi va ko'p qirraliligi kabi jihatlarni ongli ravishda inobatga olgan holda faoliyat yuritishi lozim.

1 O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2023-yil 11-sentabrdagi "O'zbekiston – 2030" strategiyasi to'g'risida¹gi PF-158-sonli Farmoni: <https://lex.uz/ru/docs/-6600413>
 2 O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2022-yil 6-iyuldagagi "2022–2026-yillarda O'zbekiston Respublikasining innovatsion rivojlanish strategiyasini tasdiqlash to'g'risida²gi PF-165-sonli Farmoni: <https://lex.uz/uz/docs/-6102462>

XULOSA VA TAKLIFLAR

Xulosa qilib aytganda, tibbiyot oliy ta'lim muassasalari talabalarida konvergent-kreativ tafakkurni shakllan-tirish ularning kasbiy va innovatsion salohiyatini oshirishda muhim omildir. Kreativ yondashuv asosida tashkil etilgan o'quv muhiti talabalar fikrlash faoliyatini faollashtiradi, mustaqil qaror qabul qilish va muammoli vazifatlarni hal etish ko'nikmalarini rivojlantiradi.

Taklif etamiz:

- o'quv jarayoniga konvergent-kreativ metodlarni integratsiya qilish;
- tibbiyot o'qituvchilari uchun kreativ-pedagogik treninglar tashkil etish;
- talabalar fikrlashini rivojlantirishga qaratilgan interaktiv topshiriq va muammoli vazifalarni keng joriy etish;
- konvergent tafakkur va ijodiy yondashuvni baholovchi maxsus mezonlar ishlab chiqish.

Foydalilanigan adabiyotlar ro'yxati:

1. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2023-yil 11-sentabrdagi PF-158-son "O'zbekiston – 2030" strategiyasi to'g'risidagi farmoni. <https://lex.uz/>
2. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2022-yil 6-iyuldagи "2022–2026–yillarda O'zbekiston Respublikasining innovatsion rivojlanish strategiyasini tasdiqlash to'g'risida" PF-165-sonli farmoni. <https://lex.uz/>
3. Avazboev A.I., Pardaboev J.E. Talabalarda kreativlik sifatlarini rivojlantirishning samarali yo'llari.
4. Usmonboeva A., Turayev K. Kreativ pedagogika asoslari. O'quv-uslubiy majmua. – TSPU, 2016.

-
- 13.00.00** Pedagogika fanlari
 - 13.00.01** Pedagogika nazariyasi. Pedagogik ta'lilotlar tarixi
 - 13.00.02** Ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi (sohalar bo'yicha)
 - 13.00.03** Maxsus pedagogika
 - 13.00.04** Jismoniy tarbiya va sport mashg'ulotlari nazariyasi va metodikasi
 - 13.00.05** Kasb-hunar ta'limi nazariyasi va metodikasi
 - 13.00.06** Elektron ta'lim nazariyasi va metodikasi (ta'lim sohalari va bosqichlari bo'yicha)
 - 13.00.07** Ta'limda menejment
 - 13.00.08** Maktabgacha ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi
 - 13.00.09** Ijtimoiy pedagogika
 - 07.00.00** Tarix fanlari
 - 19.00.00** Psixologiya fanlari
 - 01.00.00** Fizika-matematika fanlari
 - 02.00.00** Kimyo fanlari
 - 03.00.00** Biologiya fanlari
 - 09.00.00** Falsafa fanlari
 - 10.00.00** Filologiya fanlari
 - 11.00.00** Geografiya fanlari

MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI

Mas'ul muharrir: Ramzidin Ashurov

Ingliz tili muharriri: Murod Xoliyorov

Musahhih: Alibek Zokirov

Sahifalovchi va dizayner: Iskandar Islomov

2025. №7

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Maktabgacha va maktab ta'limi" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

"Maktabgacha va maktab ta'limi" jurnali 26.09.2023-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №C-5669363 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.
Litsenziya raqami: № 136361.

Manzilimiz: Toshkent shahar, Yunusobod tumani
19-mavze, 17-uy.